

Diagnosi per al Pla Comarcal de Joventut del Maresme

AUTORIA

Bernat Rotger Dunyó / Sociòleg

CLIENT

Consell Comarcal del Maresme

CONSELL
COMARCAL
DEL
MARESME

el **r**isell

Treball elaborat per El Risell SCCL.

Barcelona, 2025

el risell

cooperativa
de consultors

La impressió d'aquest document en paper no reciclat té una petjada de carboni aproximada de 9 kg de CO_{2eq} i una petjada hídrica de 736 l d'aigua. La utilització de paper reciclat disminueix la petjada de carboni a uns 7 kg de CO_{2eq} i la petjada hídrica que es situa al voltant dels 350 l.

La consulta i visualització d'aquest document en format digital redueix significativament tant la petjada de carboni (uns 60 gr de CO_{2eq} per hora d'ús d'ordinador) com la petjada hídrica.

Índex de continguts

1. Introducció	3
2. Metodologia	5
3. Conclusions de la diagnosi	7
Realitat de les persones joves al Maresme	7
La situació actual dels serveis locals de joventut	8
Reptes i orientacions per al nou Pla Comarcal de Joventut	10
4. Desenvolupament de la diagnosi	13
4.1 Realitat de les persones joves al Maresme	13
Diversitat de trajectòries i condicions de vida	13
Desigualtats socials i manca d'expectatives	14
Salut emocional i hàbits de vida	15
Educació, formació i transicions laborals	16
Habitatge, emancipació i precarietat	17
Participació i espais propis	18
Discriminacions i manca de referents	19
Algunes idees clau	20
4.2 Els serveis locals de joventut	22
Funcions, compromís i coneixement del territori	22
Dificultats estructurals i desigualtats entre municipis	23
Treball transversal i col·laboració interna	24
Relació amb el jovent i estratègies d'intervenció	25
Algunes idees clau:	26
4.3 El rol del Consell Comarcal i orientacions per al nou Pla	28
Valoració positiva de les accions comarcals	28
Espais de trobada, intercanvi i suport tècnic	28
Coordinació territorial i mirada transversal	29
Propostes per al Servei Comarcal de Joventut	30
5. Proposta de noves actuacions per al Pla Comarcal de Joventut	33
6. Orientacions per al nou Pla Comarcal de Joventut	35
6.1. Encaix de les propostes dins el marc existent	35
6.2. Revisió del marc estratègic: visió, valors i objectius	36
6.3. Orientacions per a la formulació del pla d'acció	37
6.4. Governança del pla comarcal: estructura i funció	38
6.5. Seguiment i avaluació: sistematització i millora contínua	40

1. Introducció

Aquest informe s'emmarca en el procés d'elaboració del nou Pla Comarcal de Joventut del Maresme 2026-2030 i té com a funció principal aportar una base de coneixement que orienti la planificació dels propers anys. La diagnosi és una eina per ajudar a entendre la situació actual de les persones joves a la comarca, identificar àmbits d'actuació prioritaris i contribuir a una acció pública més coherent i ajustada a les realitats del territori. Així, aquest document parteix de tres grans eixos d'anàlisi: la realitat de la joventut al Maresme, l'activitat i els reptes dels serveis locals de joventut, i el paper del Consell Comarcal com a agent de suport i articulació territorial.

En primer lloc, la diagnosi recull elements que ajuden a caracteritzar la població jove del Maresme, entesa en tota la seva diversitat. La comarca agrupa municipis amb perfils molt diferents pel que fa a mida, dinàmica demogràfica, econòmica i també de capacitat de servei. Aquesta diversitat es reflecteix també en les condicions de vida de les persones joves: l'accés a l'educació, al treball, a l'habitatge o a activitats de lleure no és uniforme i sovint està condicionat pel lloc de residència, per l'origen o per la situació socioeconòmica de les famílies. El treball de diagnosi permet, en aquest sentit, identificar elements de desigualtat territorial i social que impacten en les oportunitats i el benestar de la població jove.

En segon lloc, el document incorpora l'experiència i el coneixement dels serveis locals de joventut, que són un element clau en la política juvenil. Aquests serveis treballen de manera continuada en la proximitat, oferint informació, acompanyament, activitats i espais de participació, i sovint són els primers a detectar situacions de vulnerabilitat o malestar entre les persones joves. Malgrat aquesta tasca imprescindible, els equips locals es troben amb dificultats per abordar de manera profunda moltes de les problemàtiques que afecten el col·lectiu juvenil. Aquestes dificultats tenen a veure amb aspectes com la limitació de recursos humans i econòmics, una gestió burocràtica molt absorbent, o la necessitat de treballar en xarxa amb altres serveis per donar resposta a demandes que van més enllà de l'àmbit estrictament juvenil.

És en aquest escenari on el Consell Comarcal del Maresme pot tenir un paper rellevant. Des del Servei Comarcal de Joventut es pot actuar com a plataforma de suport i de coordinació per als ajuntaments, afavorint l'intercanvi d'experiències, promovent la formació tècnica, impulsant projectes compartits i reforçant la capacitat de diagnosi i planificació. També pot contribuir a fer visible la realitat de les persones joves en altres àmbits de treball del Consell, afavorint una mirada transversal i més integral de les polítiques públiques.

Aquest informe s'ha elaborat tenint en compte aquesta vocació de complementarietat. D'una banda, aporta una lectura qualitativa del territori, basada en l'anàlisi de la realitat local a partir de la consulta al personal tècnic i referents municipals en matèria de joventut. De l'altra, es presenta com a complement de l'estudi *Les realitats juvenils al Maresme (edició 2024)*, que ofereix una visió quantitativa i detallada de la situació dels i les joves de la comarca. La combinació d'aquestes dues aproximacions —una més estadística, l'altra més contextual i interpretativa— vol afavorir una comprensió més completa i compartida de la realitat juvenil del Maresme i dels serveis que s'ofereixen al jovent.

Finalment, aquest treball s'alinea amb els objectius i principis del *Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030* (PNJCat), que aposta per una acció pública orientada a garantir drets, combatre desigualtats i facilitar l'emancipació de les persones joves, amb una mirada territorialitzada i corresponsable.

2. Metodologia

El treball de diagnosi s'ha desenvolupat entre els mesos de novembre de 2024 i abril de 2025, mitjançant un conjunt d'eines qualitatives i d'anàlisi documental, per tal de radiografiar l'estat de la joventut de la comarca i dels serveis locals de joventut, així com per proporcionar elements pel nou pla comarcal.

La metodologia ha combinat diverses fonts d'informació i instruments de treball:

- **Anàlisi documental:** s'ha revisat el Pla Comarcal de Joventut 2021–2024 i els 19 plans locals de joventut vigents. Aquesta lectura comparada ha permès identificar les línies de treball existents, els reptes comuns i les diferències entre municipis, així com la seva alineació amb el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030. També s'ha utilitzat com a referència el document *Les realitats juvenils al Maresme (2024)*, elaborat per l'Observatori de Desenvolupament Local del Maresme.
- **Qüestionari als serveis locals de joventut:** es va elaborar un qüestionari que es va difondre entre el personal tècnic municipal de joventut, durant el mes de febrer de 2025. Es van recollir 53 respostes de 27 municipis, que han permès identificar tendències generals, prioritats d'acció, serveis actius, dificultats i propostes de millora en el desenvolupament de les polítiques de joventut.
- **Grups de discussió amb agents del territori:** durant els mesos de febrer i març es van portar a terme sis grups de discussió diferenciats segons el perfil dels participants:
 - Personal tècnic de les regidories de joventut dels municipis de més de 10.000 habitants (19 de febrer).
 - Personal tècnic de les regidories de joventut de menys de 10.000 habitants (21 de febrer).
 - Professionals de la informació i la dinamització juvenil (27 de febrer).
 - Professionals dels serveis d'Ocupació, Educació, Immigració i Serveis Socials municipals (21 de febrer).
 - Professionals dels Serveis de Cultura, Esports, Igualtat i Salut municipals (27 de febrer).
 - Càrrecs electes de Joventut (17 de març).

Aquestes sessions van permetre aprofundir en el coneixement qualitatiu del territori, recollir aportacions directes dels agents implicats i debatre propostes per al futur pla comarcal.

El present document integra i interpreta els resultats d'aquest procés i es complementa amb tres informes específics elaborats de manera paral·lela:

1. Informe d'anàlisi dels Plans Locals de Joventut,
2. Informe de resultats del qüestionari als serveis locals,
3. Document de retorn de les sessions grupals amb professionals del territori.

Aquest conjunt de materials constitueix la base diagnòstica sobre la qual es fonamentarà la definició dels objectius i les línies d'actuació del nou Pla Comarcal de Joventut del Maresme.

3. Conclusions de la diagnosi

Aquest apartat recull les principals conclusions extretes del procés de diagnosi, a partir de la informació recollida mitjançant el qüestionari, les sessions grupals i l'anàlisi documental. Aquestes conclusions no tenen voluntat de ser exhaustives, sinó que ofereixen una síntesi inicial dels principals elements detectats durant el procés, que serveix de punt de partida per al desenvolupament detallat dels eixos de diagnosi que es presentaran seguidament a l'informe.

Realitat de les persones joves al Maresme

Les aportacions recollides durant el procés de diagnosi, especialment a partir dels grups de discussió i del qüestionari als serveis locals, dibuixen una realitat complexa i diversa de la joventut a la comarca del Maresme. Cal remarcar que aquesta mirada prové del conjunt de professionals que hi treballen en contacte directe, sobretot des dels serveis de joventut però també des d'altres àmbits: educació, serveis socials, salut, igualtat, immigració, mobilitat internacional o ocupació.

Tot i la gran heterogeneïtat del col·lectiu jove —per edat, procedència, condicions socioeconòmiques, gènere o situació administrativa—, s'identifiquen alguns trets comuns i preocupacions compartides:

- **Desigualtats socials:** hi ha una percepció no només de la persistència, sinó d'un **creixement de les desigualtats** entre el jovent dels diferents municipis del Maresme, que **condicionen les oportunitats d'una part important de la població**, especialment en àmbits com l'educació, l'ocupació o l'accés a l'habitatge. Aquestes desigualtats afecten amb més intensitat els perfils amb menys suport familiar o comunitari, i es relacionen amb la manca d'expectatives i la sensació de no formar part d'un projecte compartit.
- **Salut mental i hàbits de vida:** es constata **un increment de situacions relacionades amb l'ansietat, l'estrès i altres problemàtiques de salut mental**, que sovint es vinculen amb sentiments de desconexió, manca de perspectives de futur (relacionades amb el punt anterior) o soledat. Paral·lelament, s'observa un augment dels hàbits poc saludables, com l'ús abusiu de pantalles, vàpers, i begudes energètiques a més de l'alcohol i

alguns tipus de drogues, amb impactes en el benestar i les relacions socials

- **Educació i transicions laborals:** la transició educativa es presenta com un dels moments més fràgils, especialment per a aquells joves que no han obtingut el títol d'ESO o que accedeixen a la formació postobligatòria amb dificultats. Molts professionals detecten una **manca d'orientació adequada i una oferta limitada per a joves amb perfils educatius diversos**. Aquest fet s'agreuja amb l'escassetat d'alternatives formatives de proximitat i amb les dificultats d'accés al transport.
- **Precarietat i emancipació:** la **dificultat d'accés a un habitatge digne i assequible i la inestabilitat laboral** limiten severament les possibilitats d'emancipació. Aquesta situació és especialment greu entre les persones joves de més edat i entre col·lectius en situació de vulnerabilitat, com els i les joves que han migrat sols o els que pateixen discriminació estructural com pot ser per la condició social.
- **Participació, oci i espais propis:** es detecta una **baixa participació** en activitats socials comunitàries, sovint associada a una **manca d'oferta cultural o d'oci alternatiu** que resulti atractiva i accessible. També es remarca la necessitat de disposar d'espais propis, on el jovent s'hi pugui estar, expressar-se i autoorganitzar-se lliurement.
- **Diversitat i discriminació:** els equips professionals identifiquen **actituds de racisme, masclisme i LGTBfòbia en entorns juvenils**, sovint normalitzades o poc reconegudes. Es posa en relleu la manca d'espais segurs i de referents positius per a joves LGTBQ+, així com la invisibilització de determinats col·lectius. Aquesta situació limita la participació i el benestar d'una part del jovent, que no sempre se sent reconegut ni inclòs en les propostes existents.

Aquestes aportacions dels equips professionals permeten delimitar amb més precisió els factors que condicionen les trajectòries juvenils al territori.

La situació actual dels serveis locals de joventut

Els serveis locals de joventut del Maresme són l'eix central de les polítiques municipals adreçades a la població jove. Tot i el seu compromís i coneixement del territori, es troben sovint amb **condicions de funcionament que limiten la seva capacitat d'actuació**. Les dificultats detectades durant la diagnosi es poden

agrupar en dos àmbits diferenciats: d'una banda, les dificultats internes del sistema de funcionament dels serveis; i, de l'altra, els reptes específics en el treball directe amb els i les joves.

Dificultats organitzatives, estructurals i burocràtiques

Els serveis municipals de joventut treballen en condicions marcades per la **manca de recursos i per una estructura sovint fràgil**. En els municipis més petits, el servei és assumit per una sola persona o per professionals que comparteixen aquesta funció amb altres responsabilitats, fet que dificulta una dedicació plena i una planificació a llarg termini.

Aquestes condicions es veuen agreujades per unes **condicions laborals precàries en molts municipis**: contractes externalitzats, la no adequació a la categoria professional, càrregues de treball elevades, inestabilitat en els equips i escasses oportunitats de consolidació professional. Aquestes circumstàncies generen rotació, desmotivació i dificultats per sostenir processos continuats amb el jovent.

A tot això s'hi suma una **càrrega burocràcia molt gran**, que consumeix temps i energia dels serveis. L'excés de gestió administrativa, les limitacions dels sistemes de contractació, la rigidesa pressupostària i els procediments interns poc àgils dificulten la resposta ràpida i adaptativa a les necessitats del col·lectiu jove. També s'ha destacat que aquests entrebancs dificulten la col·laboració entre municipis o amb altres àrees municipals, i debiliten la capacitat d'innovació.

La manca de recursos materials i humans —que afecta d'una manera desigual segons el municipi— repercuteix directament en l'abast i la qualitat del que es pot oferir als i les joves.

Tot i les dificultats estructurals, **es posa en valor la col·laboració amb altres àrees municipals** com educació, igualtat, cultura o salut. En diversos municipis, les iniciatives més ben valorades són aquelles que es desenvolupen de manera compartida, com els serveis d'orientació acadèmica i professional, els projectes de suport emocional o les accions de participació vinculades a plans locals de joventut. Aquesta **transversalitat permet ampliar l'abast de les accions, millorar la detecció de necessitats i optimitzar recursos**.

Tanmateix, també es destaca que la coordinació interdepartamental sovint depèn massa de la voluntat individual i **no està prou estructurada dins l'organització municipal**. Això fa que, en alguns casos, sigui difícil mantenir una línia de treball estable amb altres àrees, especialment quan no hi ha espais de trobada o directrius clares que afavoreixin aquesta col·laboració.

Reptes en el treball directe amb les persones joves

Un dels aspectes més destacats en la diagnosi és la **difficultat per generar i mantenir vincles sòlids amb les persones joves**. Els serveis constaten que la participació sovint és esporàdica i que resulta complicat fer arribar la informació o construir relacions de continuïtat. Aquesta desconexió es manifesta especialment entre els col·lectius que viuen situacions de vulnerabilitat, però també entre joves que simplement no se senten interpel·lats per l'oferta pública. Aquesta sensació de desconexió s'accentua especialment entre les persones joves de més edat, que sovint **perceben els serveis com a poc adaptats a les seves necessitats i interessos vitals**, i s'allunyen progressivament dels espais de participació i referència institucional.

Els professionals apunten que, més enllà del tipus d'activitats, el que realment marca la diferència és la capacitat de **construir relacions de confiança** i de reconèixer els interessos i les formes de viure la joventut des del propi col·lectiu. Això **requereix temps, estabilitat i metodologies flexibles i properes**.

També es posa de manifest que la **manca d'espais adaptats**, l'absència d'oferta en determinades franges (com la nit o el cap de setmana) i les **difficultats de mobilitat** limiten les possibilitats de vincular el jovent amb els serveis. A tot plegat, cal afegir la necessitat **d'actualitzar els canals de comunicació i d'incloure als i a les joves en la definició de les propostes**.

Reptes i orientacions per al nou Pla Comarcal de Joventut

El nou Pla Comarcal de Joventut ha de respondre, dins de les seves limitacions competencials i de recursos, a les necessitats detectades al territori i a les demandes dels serveis municipals, facilitant una millor coordinació, suport tècnic i generació de respostes compartides. A partir de les aportacions recollides durant la diagnosi, es proposen dues orientacions prioritàries que el nou pla hauria d'integrar.

Impulsar serveis i accions comarcals útils i compartits

Els serveis locals de joventut valoren positivament les accions que, des de l'àmbit comarcal, han estat capaços de **complementar o reforçar el que fan als seus municipis**. Iniciatives com el Servei de Mobilitat Internacional Jove, els recursos

d'informació compartida o els protocols per abordar les violències en espais d'oci són exemples d'accions útils i amb impacte, especialment per als municipis amb menys capacitat tècnica o menys recursos.

Des d'aquesta base, es proposa que el nou pla miri d'ampliar i **diversificar els serveis compartits**, donant resposta a àmbits poc coberts actualment, com poden ser els serveis especialitzats en igualtat i diversitat, els processos de participació juvenil o els recursos d'orientació acadèmica i laboral. També es detecta l'oportunitat de generar nous **recursos tècnics, metodològics i comunicatius** que puguin ser utilitzats de forma col·laborativa pels municipis, evitant duplicacions i facilitant la innovació.

Fer del Consell Comarcal un punt de trobada, suport i connexió entre municipis

Una de les propostes més repetides durant les sessions participatives és la necessitat que el Consell Comarcal del Maresme esdevingui un **espai de trobada estable i actiu entre serveis municipals de joventut**, on compartir dificultats, buscar solucions conjuntes i donar-se suport mutu.

Aquest paper es pot desenvolupar en diferents línies:

- **Acompanyament més proper i personalitzat** als municipis, amb presència més freqüent al territori.
- **Creació d'espais de treball temàtics o territorials** on contrastar experiències i generar aprenentatges compartits, no només de forma conjunta, sinó també segons el col·lectiu professional: de caràcter tècnics, de dinamització o per càrrecs electes.
- **Recollida i difusió de bones pràctiques** entre municipis i entre àrees diferents dins els mateixos ajuntaments, que es pot incloure en els espais de treball esmentats anteriorment.
- **Connexió amb altres àrees municipals** (educació, serveis socials, cultura, salut, etc.) per facilitar la transversalitat i la coordinació a escala local.
- **Realitzar formacions específiques per a professionals** amb l'objectiu de reforçar les seves capacitats tècniques i metodològiques i donar resposta als reptes canviants que planteja el treball amb el jovent des de l'administració.

Aquest enfocament entén el Pla Comarcal de Joventut no només com un document de planificació, sinó com una eina viva que ha **d'enfortir la xarxa de**

serveis locals, impulsar projectes comuns i contribuir a una política de joventut més articulada i útil al territori.

4. Desenvolupament de la diagnosi

Les pàgines següents recullen el conjunt de l'anàlisi realitzada durant el procés de diagnosi, amb l'objectiu de donar forma i concreció als principals temes detectats. Després d'una primera aproximació general als reptes i orientacions, aquest apartat entra en detall i desplega els resultats agrupats en tres eixos, de forma gairebé igual que a les conclusions: la realitat de les persones joves, la situació dels serveis locals de joventut i el rol del Consell Comarcal.

Aquest apartat vol oferir una lectura més profunda, que incorpora matisos i tensions que han emergit al llarg del procés. Les aportacions recollides mostren una gran diversitat de perspectives i ajuden a comprendre com es viuen, des del territori, les desigualtats socials, la participació, les dificultats d'emancipació o el malestar emocional. També permeten observar els desequilibris existents entre municipis i les limitacions estructurals amb què treballen els serveis de joventut.

Aquest desenvolupament temàtic vol ser una eina que ofereixi una base argumental sòlida per orientar accions futures i justificar prioritats. Alhora, busca posar en valor el coneixement de les persones que hi treballen cada dia i obrir la porta a una planificació compartida amb capacitat de transformació.

4.1 Realitat de les persones joves al Maresme

Diversitat de trajectòries i condicions de vida

La joventut al Maresme, lluny de ser una realitat homogènia, es caracteritza per una **gran diversitat de situacions, trajectòries i formes de viure la joventut**, que responen a condicions estructurals i contextos molt diferent. La població jove, d'entre 12 i 29 anys, representa un 19,5% del total de la comarca¹, i aquesta pluralitat en aquest segment de població es manifesta en múltiples dimensions: la situació socioeconòmica, el nivell formatiu, l'origen geogràfic o cultural, la identitat i expressió de gènere, la vinculació amb el territori, la presència de discapacitats o trastorns de salut mental, i també en el grau d'implicació social i comunitària. En aquest sentit, destaca el fet que el 21% de la població jove ha nascut a l'estranger, amb municipis on aquest percentatge supera el 40%², cosa

¹ Informe *Les realitats juvenils del Maresme 2024*

² Informe *Les realitats juvenils del Maresme 2024*

que evidencia la necessitat d'atendre realitats migratòries molt diverses dins la mateixa comarca.

Aquesta heterogeneïtat fa que les necessitats, interessos i maneres de relacionar-se amb la comunitat i també amb els serveis oferts per l'administració variïn significativament entre grups de joves, inclús dins d'un mateix municipi.

Aquesta diversitat és reconeguda i incorporada de forma explícita en la majoria de mirades professionals i en els discursos municipals. Tanmateix, també **hi ha una certa tendència a abordar la joventut com un bloc uniforme**, cosa que pot derivar en actuacions desajustades a les realitats concretes o en l'oblit sistemàtic de col·lectius més invisibilitzats, com ara els joves migrants sols, les persones LGTBIQ+, els joves amb discapacitat o els que no participen dels espais habituals de socialització.

Només alguns Plans Locals de Joventut analitzats recullen aquesta diversitat de forma matisada, tot incorporant una diagnosi que visibilitza les desigualtats internes del col·lectiu juvenil.

Desigualtats socials i manca d'expectatives

La diagnosi posa en evidència com **les desigualtats socials condicionen de manera estructural les trajectòries vitals** d'una part significativa del jovent del Maresme. Aquestes desigualtats es manifesten en àmbits com l'educació, l'accés a la feina, o a l'habitatge, i tenen un impacte acumulatiu sobre les possibilitats d'emancipació i de construcció d'un projecte de vida. El jovent amb menys xarxes familiars o comunitàries, amb situacions administratives irregulars o amb itineraris migratoris més fràgils, es troba en una posició especialment vulnerable.

Aquestes condicions no només limiten l'accés a recursos, sinó que **erosionen el sentiment de pertinença i l'horitzó de futur**. Diversos professionals apunten que molts joves viuen amb una sensació permanent de provisionalitat, on les expectatives d'estabilitat o de millora social són percebudes com a inabastables. Aquesta desconexió es tradueix sovint en una **manca d'implicació amb el territori**, una desvinculació respecte als espais comunitaris i institucionals, i una certa desconfiança cap a les figures adultes i sobretot cap a l'administració.

Aquesta manca d'expectatives afecta especialment els i les joves que acumulen diverses formes de desigualtat i no troben referents pròxims amb qui identificar-se. Alguns plans locals de joventut, especialment els que parteixen d'una diagnosi

més arrelada al territori, recullen amb claredat aquesta problemàtica i la situen com un dels principals reptes a afrontar.

En conjunt, les aportacions dels equips professionals conviden a entendre les desigualtats socials no només com un context de fons, sinó com un **element central per repensar les polítiques juvenils** des d'una mirada més realista, situada i transformadora.

Salut emocional i hàbits de vida

El **malestar emocional i la gestió de la salut mental** són temes recurrents en les aportacions dels serveis locals de joventut i dels equips professionals participants a la diagnosi, i és el tema que més preocupació genera. Es constata un **augment generalitzat de situacions** relacionades amb l'ansietat, la tristesa, l'aïllament social o la manca de motivació, en totes les edats, però especialment entre els i les joves en edats d'estudis post-obligatoris o d'accés al món laboral (entre els 16 i els 25). Aquest context connecta amb les dades de l'Informe de Realitats Juvenils 2024, que indiquen que el suïcidi i les autolesions són la principal causa de mort al Maresme en les noies de 15 a 29 anys i la segona en els nois d'aquesta franja d'edat, després dels accidents de trànsit.

Aquest malestar s'atribueix a diversos factors que interactuen entre sí: la pressió acadèmica o laboral, la incertesa vital i econòmica, la manca de perspectives d'emancipació, de forma molt relacionada al punt anterior, i també l'absència d'espais de confiança on expressar-se. També es detecta un sentiment de soledat, a vegades enmig d'un entorn aparentment connectat a través de les xarxes socials, que tot i ser propi de l'adolescència, es veu agreujat en joves amb menys suport familiar o comunitari.

Paral·lelament, els serveis apunten a la **presència d'hàbits de vida poc saludables**. D'una banda, es fa referència a l'**ús intensiu de pantalles i xarxes socials**, que sovint interfereix en la qualitat del descans, la concentració i les relacions presencials. De l'altra, es detecten **consums problemàtics** —tot i que no generalitzats— de substàncies com l'alcohol i el cànnabis, vinculats sovint a situacions d'oci nocturn i que afavoreixen la desconexió emocional. També es detecta un augment en el consum de vapejadors i de begudes energètiques, element que ja va ser objecte d'una campanya informativa comarcal destinada a les persones joves³.

³ Campanya [Que no et venguin la llauna!](#)

La percepció compartida és que la salut emocional s'ha convertit en un tema central entre el jovent, però que encara **costa trobar recursos accessibles**, que puguin atraure als i les joves i que estiguin lliures d'estigma. Malgrat que en alguns municipis s'han fet avenços en la detecció i l'atenció, el suport especialitzat és sovint insuficient o poc coordinat amb l'àmbit de joventut, fet que dificulta una resposta integral. També existeix el debat de si cal tractar el benestar emocional amb accions que l'abordin directament o bé si s'ha de realitzar estratègies més transversals i incorporar elements que ajudin a treballar aquests aspectes des d'altres àmbits, evitant en part l'estigma de la salut mental i emocional. Les estratègies en aquest sentit són múltiples, però no tots els municipis han acabat de trobar una fórmula que els ajudi a tractar la situació. En aquest marc, algunes experiències com el desplegament del programa *Escolta Jove* de la Diputació de Barcelona han estat ben valorades per la seva capacitat de vincular el suport emocional amb els espais juvenils de referència.

Educació, formació i transicions laborals

Les dificultats en els processos educatius i les transicions cap al món laboral constitueixen un dels eixos centrals de preocupació recollits durant el procés de diagnòstic, encara que no es consideri una temàtica emergent. Tot i la presència d'una xarxa educativa àmplia al Maresme, es detecten **desigualtats importants en l'accés, la continuïtat i l'aprofitament de les trajectòries formatives**, així com una manca d'encaix entre l'oferta existent i les realitats i interessos d'una part del jovent.

Un dels elements més destacats és la fractura que es produeix en la sortida de l'etapa obligatòria. Les dades i relats aportats apunten a un volum important de joves que **abandonen els estudis postobligatoris** o que no troben opcions formatives adaptades a les seves necessitats i contextos personals. Aquest fet s'agreuja en els casos de joves que no han assolit l'ESO, que provenen de sistemes educatius estrangers o que presenten dificultats d'aprenentatge no ateses. A la comarca, la taxa de no graduació a l'ESO és del 9,3% al curs 2022-23, i gairebé el 21% del jovent no accedeix a estudis postobligatoris immediatament després de l'ESO⁴.

També s'identifica **una manca d'orientació continuada i personalitzada**, especialment en municipis petits o en joves que no estan vinculats a cap centre educatiu. Aquest buit genera desinformació, manca de confiança i decisions poc

⁴ Informe *Les realitats juvenils del Maresme 2024*

sostingudes, que poden derivar en itineraris irregulars o circulars. Els professionals consultats coincideixen a assenyalar la necessitat d'espais d'orientació més accessibles i contextualitzats.

Un altre dels aspectes destacats és el fet que hi ha moltes persones joves que accedeixen a estudis post-obligatoris, no tant per l'interès del seu contingut sinó per l'oferta que tenen al costat de casa. Això té a veure amb la **difficultat de mobilitat a la comarca**, on a vegades el desplaçament a altres municipis com a Mataró pot suposar una barrera molt gran. Cal destacar en aquest sentit que més de la meitat de l'alumnat del Maresme de graus mitjans i superiors han de canviar de municipi per poder realitzar els seus estudis⁵.

Pel que fa al món laboral, **la precarietat és el tret més compartit entre el jovent** que s'incorpora al mercat de treball. Contractes a temps parcial, salaris baixos, absència de perspectives de promoció i dificultats per compatibilitzar feina i formació són característiques habituals. Els contractes a temps complet no arriben a la meitat (48,5%) entre les persones menors de 30 anys a la comarca, en un segment de població amb una taxa d'ocupació que ja és de per sí baixa (44,4%)⁶. Aquesta realitat, a més de limitar les possibilitats d'emancipació, contribueix a la desconexió i a la desmotivació respecte a les dinàmiques socials i institucionals.

Un punt apart és el dels i les joves que estan en **situació administrativa irregular** i que, per tant, no poden tenir un contracte de treball, fet que dificulta molt més la seva situació, ja que es veuen **abocats a treballar sense contracte** i ser exposats a molta més explotació.

Els resultats de la diagnosi reforcen la **necessitat d'abordar les transicions educatives i laborals** no com a trajectòries lineals o automatitzades, sinó **com a processos diversos i condicionats per múltiples factors**, que requereixen acompanyament, flexibilitat i reconeixement dels diferents punts de partida.

Habitatge, emancipació i precarietat

L'accés a l'habitatge s'identifica com un dels principals obstacles per a l'emancipació del jovent al Maresme, com ho és a la resta del país. Tant els grups de discussió com el qüestionari evidencien que **la dificultat per accedir a un habitatge digne i assequible condiciona fortament els projectes de vida dels i**

⁵ Informe *Les realitats juvenils del Maresme 2024*

⁶ Idem.

les joves i retarda l'edat d'independència de manera generalitzada. Aquesta problemàtica no és exclusiva de les zones urbanes; també es dona en municipis petits, on sovint hi ha menys oferta de lloguer o habitatges disponibles.

Els preus elevats del lloguer, la inestabilitat laboral i els requisits exigents per accedir a un contracte fan que molts joves es vegin obligats a continuar vivint amb la família, malgrat tenir una edat o unes condicions que els portarien a voler emancipar-se. Això genera **frustració i una sensació de dependència no desitjada**, especialment entre aquells/es que no disposen de xarxes de suport o que es troben en contextos familiars complexos.

Aquesta situació es veu agreujada per la **precarietat laboral** de la que parlàvem, que comporta una manca d'ingressos estables, que no permeten assumir les despeses associades a un habitatge. Encara que alguns joves troben feina, sovint es tracta de **contractes a temps parcials amb sous baixos** que no garanteixen la viabilitat d'un projecte d'emancipació. Aquest vincle entre accés a l'habitatge i condicions laborals es repeteix en la majoria de contextos, independentment de l'itinerari educatiu o formatiu del jovent.

Tot i que la problemàtica és àmpliament reconeguda pels serveis locals de joventut, **els marges d'actuació són molt limitats**. En aquest sentit, es constata una certa sensació d'impotència a l'hora d'acompanyar processos d'emancipació que sovint depenen de polítiques d'habitatge alienes al món local o a l'àmbit de joventut.

La qüestió de l'habitatge i l'emancipació apareix com un repte en la majoria de Plans Locals de Joventut però **en pocs casos s'hi pot donar resposta**. En alguns municipis es manté com un objectiu estratègic sense accions ni mesures específiques, fet que dificulta l'abordatge d'aquesta dimensió clau de la transició a la vida adulta.

Participació i espais propis

La participació juvenil continua sent un repte pendent a la majoria de municipis del Maresme. Els serveis locals constaten una **implicació baixa del jovent** en espais formals o institucionals de participació, com ara els consells de joventut o els processos participatius promoguts per l'administració. Aquesta desconexió no sempre respon a una manca d'interès, sinó sovint a la **percepció que aquests espais no són útils**, representatius o significatius per a les seves necessitats i formes de relacionar-se.

Tanmateix, la diagnosi també identifica formes alternatives de participació, més informals i vinculades a la vida quotidiana, a l'activisme puntual o a l'autoorganització comunitària. Aquestes iniciatives —sovint vinculades a l'oci, l'esport o la cultura— mostren que **el jovent no és passiu, sinó que necessita canals adaptats als seus codis i realitats**. Els i les professionals destaquen, en aquest sentit, la importància d'identificar i reconèixer aquestes expressions de participació no institucionalitzades.

Un altre dels temes comentats al llarg del procés de diagnosi ha estat la necessitat de **millorar els espais existents i redefinir el seu ús** perquè siguin realment significatius per a la joventut. Més que una manca d'equipaments, es detecta que molts dels espais joves no generen prou vincle amb el jovent, ja sigui perquè arrossegueu **estigmes socials**, tenen un **ús compartit** amb altres col·lectius **o estan excessivament reglamentats i poc dinamitzats**.

Diversos municipis constaten que aquests espais no són percebuts com a propis per part del jovent i, en alguns casos, es vinculen a perfils específics (com persones ateses per serveis socials o joves d'origen migrant), la qual cosa dificulta que altres perfils s'hi apropin amb naturalitat. També **en alguns casos es parla d'espais molt masculinitzats**, i amb dificultat per a que hi arribin noies, o que hi tinguin una presència continuada.

Per aquest motiu, les propostes apunten cap a la necessitat de dignificar els espais joves, revisar-ne el funcionament i fomentar processos de cocreació amb el propi jovent.

Discriminacions i manca de referents

La diagnosi recull diversos **indicis de discriminació per motius d'origen, gènere, orientació sexual o identitat de gènere**. Aquestes discriminacions poden aparèixer en les relacions quotidianes —entre companys/es, a l'escola o en l'entorn comunitari— però també en forma de prejudicis o tractaments desiguals per part d'institucions o serveis. Sovint es manifesten de manera subtil o es perceben com a **actituds normalitzades**, però tenen un impacte real en el benestar i en l'experiència vital dels col·lectius que les pateixen.

En les sessions grupals es va posar especial èmfasi en les **actituds racistes, masclistes i LGTBIfòbiques presents en espais de socialització** com els centres educatius, el lleure o el carrer. Aquests entorns, lluny de ser sempre segurs, poden esdevenir espais de pressió, d'invisibilització o de violència simbòlica per a moltes

persones joves. La manca de reconeixement i validació de les seves identitats i experiències pot derivar en autoexclusió, tancament o malestar emocional.

A més, es constata **l'absència de referents positius i pròxims** amb qui aquests joves puguin identificar-se. Aquesta mancança reforça la percepció de no encaixar dins dels models socials dominants i pot dificultar el desenvolupament de la pròpia identitat en entorns acollidors. La **manca d'espais específicament pensats per garantir la seguretat i la llibertat d'expressió d'aquests col·lectius** esdevé una barrera significativa per a la seva participació i implicació comunitària.

En aquest sentit, alguns equips de joventut expressen la necessitat de fer una aposta més clara per la inclusió real, superant la mirada genèrica que sovint invisibilitza les desigualtats internes dins del col·lectiu juvenil. Això inclou la generació d'entorns de confiança on el jovent pugui expressar-se i sentir-se reconegut.

Algunes idees clau

- **Gran diversitat de trajectòries i condicions de vida** entre la joventut del territori, que exigeix respostes diferenciades.
- **Condicions materials desiguals**, que dificulten l'accés a la formació postobligatòria, a l'ocupació i a l'habitatge.
- **Augment de malestar emocional** que es visualitza en aspectes com l'ansietat, l'estrès, la desmotivació o la soledat.
- **Hàbits poc saludables que generen preocupació**, pel consum de pantalles, vapejadors, begudes energètiques, cànnabis i alcohol.
- **Recursos de suport emocional existents**, però amb disponibilitat desigual segons el municipi.
- **Dificultats en les transicions educatives i laborals**, especialment per aquells amb trajectòries més inestables.
- **Dificultat d'accés a l'habitatge**, amb conseqüències sobre les possibilitats d'emancipació.
- **Baixa participació en espais formals**, amb preferència per formes de participació més flexibles, vinculades a interessos concrets o autoorganitzades.

- **Situacions de discriminació per origen, gènere o orientació sexual,** i manca d'espais percebuts com a segurs per a tothom.

4.2 Els serveis locals de joventut

Funcions, compromís i coneixement del territori

Els serveis locals de joventut tenen un paper central en l'atenció i l'acompanyament del jovent al territori. Malgrat les limitacions de recursos i les desigualtats entre municipis, els equips mostren **un alt grau de compromís amb la seva tasca i un coneixement molt proper de la realitat juvenil**. Aquesta proximitat permet detectar necessitats emergents, identificar situacions de risc i construir vincles personals que sovint esdevenen l'únic pont entre el jovent i l'administració local.

Els equips de joventut desenvolupen **funcions molt diverses**, que sovint van més enllà de les competències estrictes del servei: atenció individual, dinamització de grups, treball comunitari, gestió d'equipaments, gestió de processos administratius i la seva documentació (informes, contractacions...), participació en xarxes o coordinació amb altres serveis. **Aquesta polivalència és percebuda com una fortalesa, però també com una font de tensió** quan no es disposa dels recursos humans, el temps o la formació suficient per sostenir-la.

En el marc del procés participatiu, s'ha posat en valor la capacitat dels serveis per **adaptar-se a les realitats canviants** i treballar des de la confiança i la continuïtat. Això contrasta amb la rigidesa d'altres serveis de les administracions que sovint no aconsegueixen connectar amb el jovent. La flexibilitat, la mirada horitzontal i la capacitat de fer d'enllaç amb altres àmbits (educació, salut, serveis socials...) són característiques pròpies d'aquests serveis que afavoreixen una **intervenció més propera i significativa**.

No obstant això, el reconeixement institucional d'aquesta funció clau no sempre està garantit. Alguns equips assenyalen que **la joventut continua sent percebuda com un àmbit de segon ordre dins de les prioritats municipals**, fet que es tradueix en una manca de pes polític, de continuïtat i de capacitat de decisió, que també es tradueix en menys recursos econòmics. Aquesta situació es veu agreujada en els municipis petits, on el servei de joventut sovint depèn d'**una sola persona amb funcions múltiples**, o queda integrat en **àrees més àmplies sense una mirada específica**.

La major part dels Plans Locals de Joventut analitzats reconeixen aquesta realitat de proximitat i multiplicitat de rols. Quan les diagnosi són acurades, es visibilitza

clarament la complexitat del treball desenvolupat i la necessitat de consolidar-lo. Aquesta visibilització pot ser una eina important per reforçar la legitimitat del servei dins l'estructura municipal i per garantir una acció pública més coherent i estable en el temps.

Dificultats estructurals i desigualtats entre municipis

Els serveis locals de joventut del Maresme es troben **fortament condicionats per les limitacions estructurals dels ajuntaments**, especialment en aquells municipis petits o amb escassa capacitat tècnica. Aquestes dificultats es manifesten principalment en tres àmbits: la manca de recursos humans, la precarietat laboral d'alguns equips i la càrrega burocràtica que sovint limita la capacitat d'acció directa.

En molts casos, el servei de joventut recau en **una única persona tècnica**, que **assumeix diverses funcions amb un horari parcial i sovint compartit amb altres àrees**. Aquesta situació dificulta tant la planificació estratègica com la continuïtat del vincle amb el jovent. Les substitucions o absències temporals, en aquest context, poden implicar la interrupció total de l'activitat, al no cobrir la figura. També es denuncia la **manca de temps per a tasques de coordinació, seguiment, avaluació o reflexió metodològica**, que acaben quedant relegades a un segon pla.

A aquestes dificultats s'hi suma l'impacte de **l'externalització de serveis**, una pràctica estesa en alguns municipis **que pot afectar la continuïtat del treball amb joves i les condicions amb què es duu a terme**. Quan els serveis de joventut són gestionats per empreses externes, sovint es limita la capacitat d'incidència en les polítiques públiques i es generen dinàmiques més centrades en la gestió de projectes o d'equipaments que no pas en el desenvolupament comunitari, a part de les condicions precàries que puguin tenir les persones treballadores d'aquestes empreses. Alhora, la **manca de reconeixement de la categoria professional** específica en l'àmbit de joventut contribueix a la precarització del sector i a una elevada rotació del personal, fet que dificulta consolidar referents estables i processos a mig i llarg termini. Aquestes condicions laborals tenen un impacte directe en la capacitat d'enxarxar, innovar i donar respostes ajustades a les necessitats del jovent.

Aquestes condicions es tradueixen en una **desigualtat territorial clara**, on el lloc de residència pot determinar les oportunitats d'accés a serveis i activitats pensades per al jovent. Els municipis més grans compten, en general, amb equips més estables i estructurats, mentre que en altres contextos el servei es manté a mínims o queda dissolt dins d'àrees més àmplies, com educació, cultura o serveis

socials, sense una línia pròpia d'actuació. En aquest sentit, cal destacar que la meitat de la població del Maresme està concentrada en només 5 municipis (Mataró, Pineda de Mar, Premià de Mar, el Masnou i Vilassar de Mar), com es mostra a l'informe de Realitats Juvenils (2024), fet que evidencia la concentració i la fragmentació demogràfica al territori.

A això s'hi suma la **rigidesa de les estructures administratives**, que sovint dificulten la innovació i l'adaptació a les necessitats reals del jovent. Tràmits feixucs, normatives rígides i procediments de contractació llargs limiten la capacitat de resposta del servei, especialment en entorns on cal actuar amb agilitat o flexibilitat, degut a la immediatesa en què es mouen les persones joves. Els equips assenyalen que **aquesta càrrega burocràtica s'ha incrementat** en els darrers anys, sense que això hagi anat acompanyat de més suport o temps disponible.

En aquest context, molts serveis **es veuen obligats a prioritzar la gestió administrativa per davant del treball comunitari o de l'atenció directa**. Aquesta inversió de prioritats no només genera frustració entre els equips, sinó que debilita el vincle amb el jovent i redueix l'impacte de la intervenció. Malgrat aquestes limitacions, es manté una voluntat clara de sostenir el servei i de garantir una mínima presència en el territori.

La diagnosi constata que els Plans Locals de Joventut no sempre reflecteixen amb prou precisió aquestes condicions de base. En alguns casos, s'hi assumeixen objectius ambiciosos sense una anàlisi realista dels recursos disponibles, fet que pot generar plans poc operatius o difícils de sostenir.

Treball transversal i col·laboració interna

Un dels aspectes més valorats en el funcionament dels serveis locals de joventut és la **capacitat d'impulsar projectes compartits amb altres àrees municipals**. En diversos municipis del Maresme, les iniciatives més sòlides i reconegudes són fruit de col·laboracions amb departaments com educació, salut, igualtat, serveis socials, cultura, esports o promoció econòmica. Aquest treball conjunt permet **abordar de manera més integral les necessitats del jovent** i ampliar l'abast i la qualitat de les intervencions.

La **transversalitat** es revela com una **estratègia necessària per donar resposta a problemàtiques complexes** que travessen les polítiques de joventut, com ara el malestar emocional, la violència masclista, les desigualtats educatives o les dificultats d'inserció laboral. Quan existeix coordinació estable i voluntat

compartida, els serveis de joventut poden actuar com a pont entre àrees i ajudar a generar accions més coherents i eficients.

Tanmateix, aquesta col·laboració no sempre està institucionalitzada. En molts casos, **la transversalitat depèn de la voluntat i l'impuls individual de persones concretes dins l'organització municipal**. Això genera situacions desiguals entre municipis i una gran fragilitat del model, que pot veure's afectat per canvis de personal, reorganitzacions internes o prioritats polítiques. També es detecten dificultats per establir espais de treball compartit, manca de temps i poca claredat en les funcions i rols entre departaments.

En alguns contextos, **el servei de joventut se sent poc reconegut o no inclòs en processos clau de planificació i intervenció social**. Aquest aïllament pot limitar la seva capacitat de proposta i reduir-ne l'impacte, especialment en qüestions que afecten directament al jovent però que es gestionen des d'altres àrees (com l'habitatge, la salut o l'educació postobligatòria). Es reivindica, en aquest sentit, una presència més activa en espais de coordinació interna i una major valoració del coneixement dels equips de joventut sobre la realitat juvenil.

Relació amb el jovent i estratègies d'intervenció

La qualitat de la relació entre els serveis de joventut i el jovent del territori és un element clau per entendre l'impacte i la legitimitat de la seva acció. Els equips tècnics coincideixen a assenyalar que aquest vincle és sovint fràgil, especialment amb els col·lectius més allunyats de l'oferta institucional o desvinculats d'espais formals com l'educació o el lleure organitzat. Aquesta **dificultat per accedir i connectar amb tot el ventall de perfils juvenils** és un dels principals reptes compartits.

Els serveis constaten que, malgrat l'oferta existent, **hi ha una part del jovent que no se sent interpel·lada ni representada**. La percepció que les propostes no s'ajusten als seus interessos o que els espais no són pensats per a ells o elles genera desafecció i una participació molt irregular. També es fa referència a **barreres d'accés com la manca de temps, la distància, els horaris, la rigidesa de les activitats o la manca de confiança** en les figures adultes.

Davant d'això, els equips han desenvolupat estratègies diverses per **adaptar la seva intervenció**: escolta activa, flexibilitat en els formats, treball de carrer, participació en espais informals, etc. Aquestes metodologies, basades en la proximitat i en el reconeixement del jovent com a subjecte actiu, són especialment valorades quan es poden aplicar amb continuïtat i recursos

suficients. En alguns municipis, aquesta aposta ha permès recuperar vincles amb joves que inicialment no s'hi apropaven.

Tanmateix, la capacitat de sostenir aquestes estratègies sovint depèn de condicions molt precàries. **La manca de temps, la sobrecàrrega de tasques i l'estabilitat limitada dels equips dificulten** la possibilitat de fer un seguiment individualitzat o de consolidar processos participatius amb continuïtat. A més, en contextos on no hi ha una xarxa d'equipaments o espais propis, la presència del servei queda molt diluïda, i el contacte amb el jovent és més esporàdic i superficial.

Un altre obstacle rellevant és la **manca d'estratègies comunicatives efectives** per arribar al conjunt de la població juvenil. Sovint, els canals utilitzats pels serveis —xarxes socials municipals, plafons informatius o butlletins electrònics— no coincideixen amb els hàbits de consum digital del jovent, fet que genera desconexió i baixa repercussió de les accions difoses. A això s'hi afegeix que els continguts no sempre s'adapten al llenguatge, els codis o els formats que resulten atractius per als i les joves, i en alguns casos, tampoc s'han contrastat amb ells o elles. Aquest desajust comunicatiu contribueix a reforçar la sensació que els serveis de joventut parlen "des de fora", i no des d'una complicitat o coneixement compartit. Alguns equips assenyalen, a més, la necessitat d'**integrar millor la comunicació dins la seva planificació**, tot dotant-la de temps, recursos i col·laboracions específiques amb perfils professionals del sector.

Algunes idees clau:

- **Models de servei molt diversos al territori**, amb grans diferències en estructura, recursos, estabilitat i funcions.
- **Capacitat d'adaptació i de polivalència dels serveis** davant situacions complexes.
- **Tensions entre la flexibilitat del servei i la rigidesa dels procediments administratius**, que sovint dificulten una resposta àgil.
- **Precarització laboral habitual en les persones treballadores**: externalitzacions, no reconeixement de categories professionals, dependència de subvencions i càrrega de treball elevada.
- **Dificultat per sostenir el treball transversal**, tot i el reconeixement de la seva importància.
- **Limitacions per connectar amb tota la joventut**, especialment amb els col·lectius més desvinculats dels espais formals.

- **Espais joves amb potencial**, però sovint estigmatitzats i no prou valorats dins l'administració local.
- **Dificultat a l'hora de comunicar-se amb el jovent**, on hi ha la necessitat d'adaptar-se a nous canals i codis comunicatius.

4.3 El rol del Consell Comarcal i orientacions per al nou Pla

Valoració positiva de les accions comarcals

Els serveis locals de joventut valoren positivament el paper que ha tingut fins ara el Servei Comarcal de Joventut com a referent i suport per als municipis, especialment en aquells contextos amb menys recursos propis o amb equips tècnics reduïts. **Les iniciatives comarcals actuals** —com les vinculades a la mobilitat internacional, les campanyes conjuntes, la formació compartida o la coordinació en protocols— **es consideren útils i ben rebudes, perquè ajuden a optimitzar recursos i aporten coherència territorial.**

Aquestes accions tenen un valor afegit quan es dissenyen de forma flexible i adaptada a la diversitat municipal, permetent que cada ajuntament pugui aprofitar-les segons el seu context. En aquest sentit, **la mirada comarcal pot actuar com a element d'equilibri territorial**, aportant recursos i suport tècnic a municipis que, per si sols, tindrien més dificultats per desplegar algunes línies d'acció.

Tanmateix, també es detecta la necessitat d'ampliar el paper del Consell Comarcal més enllà de la prestació de serveis puntuals o del lideratge d'alguns projectes específics. En diversos grups de discussió es proposa avançar cap a una **estructura comarcal més activa i amb una funció clara de suport estratègic**, capaç d'articular una visió compartida i d'acompanyar els municipis en l'elaboració i desenvolupament dels seus plans.

En aquesta línia, es considera que **el nou Pla Comarcal de Joventut hauria d'enfortir el rol de suport tècnic del Consell**, potenciant accions que ja es porten a terme com la generació de materials, la formació contínua, l'actualització metodològica i la producció de dades útils per al treball de base. Així mateix, es valora la possibilitat d'impulsar accions compartides de major abast i d'explorar noves línies de treball comarcal, especialment en àmbits que afecten transversalment el jovent i que són difícils d'abordar des de la dimensió estrictament local.

Espais de trobada, intercanvi i suport tècnic

Una de les demandes més reiterades durant el procés de diagnòsi ha estat la necessitat de **disposar d'espais estables de trobada i intercanvi** entre els serveis

locals de joventut. Tant els qüestionaris com les sessions participatives apunten que aquests espais són clau per compartir experiències, resoldre dubtes, contrastar enfocaments i generar vincles entre professionals que sovint treballen en solitud dins els seus ajuntaments.

En els municipis petits o amb equips reduïts, aquesta necessitat és encara més accentuada. El fet de **disposar d'un espai comarcal de trobada ajuda a reduir l'aïllament professional** i permet situar les pròpies accions en un marc més ampli, facilitant l'aprenentatge mutu i la identificació de bones pràctiques. A més, els espais compartits poden contribuir a construir una mirada més estratègica i a donar sentit a les actuacions locals en relació amb els reptes comuns del territori.

Més enllà de l'intercanvi puntual, també es posa sobre la taula la importància d'un acompanyament tècnic del Consell Comarcal que tingui continuïtat en el temps. Els serveis locals reclamen suport en qüestions com la planificació, la gestió de projectes, la justificació de subvencions o l'avaluació, així com propostes formatives ajustades als seus rols i necessitats reals. Aquest suport es considera essencial per poder desenvolupar una política de joventut sòlida i sostinguda, especialment en contextos de limitacions estructurals.

Finalment, es proposa que aquests espais no es limitin a la dimensió tècnica, sinó que **incorporin també una perspectiva política i estratègica**. La participació d'electes, la visibilització del treball que es fa al territori i la generació de consensos poden reforçar el reconeixement institucional dels serveis de joventut i contribuir a garantir-ne la continuïtat i la qualitat.

Coordinació territorial i mirada transversal

La diagnosi apunta a la necessitat de reforçar el paper del Consell Comarcal com a **agent facilitador de la coordinació territorial i de la connexió entre àrees municipals**. El jovent es veu afectat per polítiques que depassen l'àmbit específic de joventut —com l'habitatge, la salut, l'educació, el transport o la cultura— i, per tant, l'impacte de les actuacions depèn sovint de la capacitat d'articular respostes integrals i coherents des de diferents àmbits.

En aquest sentit, es proposa un rol més actiu del Consell Comarcal per afavorir aquesta transversalitat, tant en l'àmbit local com a escala comarcal. Això implica **establir ponts entre departaments dins dels ajuntaments, però també entre municipis i serveis especialitzats**, així com amb altres institucions supramunicipals. Aquesta funció d'articulació pot facilitar la circulació

d'informació, l'aprofitament de recursos i la planificació conjunta de línies de treball.

A més, la mirada transversal esdevé imprescindible per incorporar les necessitats del jovent dins les agendes polítiques municipals, trencant amb la tendència a sectorialitzar les polítiques juvenils. Quan el jovent es concep com un actor rellevant en totes les polítiques públiques —i no només en les que se li adrecen directament— es generen entorns més inclusius, sostenibles i coherents.

El nou Pla Comarcal pot tenir un paper actiu en aquest procés, actuant com a **marc de referència per orientar les accions municipals**, donar visibilitat a les **bones pràctiques** i establir criteris compartits. També pot ajudar a promoure una **cultura de treball col·laboratiu** orientada a resultats concrets i compartits.

En conjunt, es tracta de passar progressivament d'un model d'execució d'activitats a un enfocament més estratègic que posi en valor la dimensió comunitària, estructural i transformadora de les polítiques de joventut.

Propostes per al Servei Comarcal de Joventut

Durant el procés de diagnosi s'han fet diverses propostes d'actuacions per al Consell Comarcal. Algunes s'han fet de forma més explícites que d'altres, i també algunes són més factibles de portar a terme i d'altres menys, però totes elles han aparegut en les sessions grupals o bé en el qüestionari. A continuació es fa un llistat d'aquestes propostes ordenades per àmbits i també d'on sorgeix la proposta en el text entre parèntesi i en cursiva.

Coordinació i suport als municipis

- Millorar i diversificar l'acompanyament als serveis locals de joventut, adaptant-lo a les característiques de cada municipi (*qüestionari SCJ*)
- Mantenir i reforçar les plenàries i trobades comarcals, facilitant formats virtuals i calendaris previsibles (*qüestionari SCJ*)
- Acompanyar els ajuntaments en la millora de la coordinació interna entre àrees vinculades a joventut (*sessions amb càrrecs electes i altres professionals*)

Suport administratiu i tècnic

- Oferir formació i assessorament en gestió administrativa, licitacions i contractació pública (*sessions amb càrrecs electes i tècnics/ques*)
- Donar suport en l'accés a finançament i subvencions supramunicipals (*sessió amb tècnics/ques*)

Suport a municipis petits i serveis no estables

- Mantenir i ampliar serveis com l'Escolta Jove en municipis sense recursos propis (*qüestionari SCJ*)
- Estudiar fórmules compartides de dinamització i serveis mòbils per municipis amb poca estructura (*sessió amb tècnics/ques i dinamitzadors/es*)
- Impulsar projectes conjunts entre municipis petits per facilitar serveis mancomunats (*sessió amb tècnics/ques*)

Projectes mancomunats o compartits

- Desenvolupar projectes compartits d'inserció sociolaboral i transició educativa (*sessió amb tècnics/ques*)
- Consolidar iniciatives ja existents com el Servei de Mobilitat Internacional Jove, el Servei Intermunicipal d'Atenció i Prevenció d'Usos de drogues i pantalles o els protocols d'oci nocturn (*qüestionari SCJ*)
- Promoure nous programes comarcals en àmbits com habitatge, ús de pantalles, oci segur o consum (*sessions amb càrrecs electes i altres professionals*)

Comunicació i visibilització

- Donar suport als municipis en estratègies de comunicació digital i adaptada als canals juvenils (*sessió amb dinamitzadors/es*)
- Millorar la difusió i visibilització dels recursos i serveis comarcals entre professionals i ajuntaments (*sessió amb dinamitzadors/es i qüestionari SCJ*)
- Difondre la carta de serveis i millorar la comunicació sobre els recursos comarcals disponibles (*sessió amb tècnics/ques*)

Participació i coproducció

- Acompanyar processos locals de participació juvenil amb eines i metodologies compartides (*sessions amb càrrecs electes i amb tècnics/ques*)
- Promoure espais de participació comarcals o supramunicipals adaptats a realitats juvenils diverses (*sessió amb dinamitzadors/es*)
- Crear espais de coordinació específics per a professionals de dinamització (*sessió amb dinamitzadors/es*)
- Promoure espais de trobada entre municipis amb realitats similars per compartir estratègies (*sessió amb tècnics/ques*)
- Impulsar espais de cocreació amb joves per dissenyar accions comarcals (*sessió amb tècnics/ques*)
- Recollir i difondre bones pràctiques de participació juvenil al territori (*sessió amb tècnics/ques*)
- Fomentar trobades entre càrrecs electes amb responsabilitat en joventut per compartir estratègies (*sessió amb càrrecs electes*)

5. Proposta de noves actuacions per al Pla Comarcal de Joventut

La diagnosi ha posat en valor la tasca desenvolupada pel Servei Comarcal de Joventut en els darrers anys, pel suport tècnic als municipis, els projectes que es porten a terme i la generació d'espais compartits. Aquesta tasca és reconeguda i ben valorada, i es considera una base sòlida sobre la qual continuar treballant. Alhora, el conjunt d'aportacions recollides apunten a la necessitat d'avançar en nous conjunts d'actuacions que permetin donar resposta als reptes compartits identificats i adaptar-se a la diversitat de realitats del territori.

En aquest sentit, es proposa obrir un conjunt de propostes d'estudi i treball específiques per a la redacció del nou pla:

- **Reforçar els espais de trobada, intercanvi i suport tècnic entre professionals de joventut**, tant de perfil tècnic com de dinamització. Aquests espais haurien de permetre compartir estratègies, recursos i metodologies, així com generar xarxa i sentit de comunitat professional a escala comarcal. Caldria estudiar quins formats són més útils (trobades presencials, virtuals, grups per temàtiques o perfils professionals) i com garantir-ne la continuïtat. També cal pensar en espais on hi puguin participar càrrecs electes, ja sigui de forma independent o compartit amb els i les professionals tècniques.
- **Establir mecanismes de coordinació territorial més sistemàtics i estructurats**, amb l'objectiu d'afavorir la construcció de respostes compartides entre municipis. Aquesta coordinació pot ser especialment útil en àmbits com l'abordatge de l'oci nocturn, la salut emocional, la inserció laboral o les transicions educatives. Es proposa analitzar quines estructures o dinàmiques (grups per zones, protocols conjunts, calendaris coordinats...) poden facilitar aquest treball conjunt.
- **Impulsar una mirada transversal de les polítiques de joventut**, que permeti connectar les accions amb altres àmbits com educació, salut, serveis socials, cultura o igualtat. Es pot estudiar fórmules de coordinació entre àrees dins el mateix Consell Comarcal i, alhora, oferir suport als municipis per fomentar aquesta mirada integrada a escala local.
- **Explorar models de serveis compartits o supramunicipals**, pensats especialment per als municipis amb menys recursos o sense estructura estable de joventut. Es poden valorar propostes com serveis itinerants,

dinamització compartida entre municipis propers, accions conjuntes en espais compartits o eines de comunicació comunes.

- **Analitzar el rol del Consell Comarcal com a agent impulsor de projectes comarcals amb capacitat transformadora**, que puguin experimentar noves metodologies o abordar temàtiques emergents, amb la voluntat de generar aprenentatges útils i transferibles al conjunt del territori.
- **Estudiar mecanismes per promoure la participació juvenil**, incorporant formats més flexibles i adaptats als codis actuals del jovent. Es proposa analitzar el paper dels espais físics, les eines digitals, les formes d'autoorganització i el vincle amb entitats o col·lectius juvenils com a vies per ampliar i diversificar la participació.

Aquestes aportacions no són excloents ni tancades, sinó punts de partida per orientar el treball conjunt entre el Servei Comarcal de Joventut i els municipis en la definició del nou Pla Comarcal de Joventut.

6. Orientacions per al nou Pla Comarcal de Joventut

6.1. Encaix de les propostes dins el marc existent

El nou Pla Comarcal de Joventut del Maresme 2026–2030 es planteja com un **pla continuista**. Les propostes que es desprenen del punt anterior d'aquest informe de diagnosi tenen per objectiu **consolidar i millorar** les línies d'actuació existents, a partir de l'experiència acumulada durant el període 2021–2025 i dels aprenentatges compartits entre el Consell Comarcal i els serveis municipals. La diagnosi qualitativa i participada ha posat de manifest que el model actual és útil i valorat, però que calen millores en l'organització, el seguiment i la capacitat de donar resposta als nous reptes del territori.

Les propostes que es recullen al punt anterior —derivades del treball de diagnosi— inclouen tant **plantejaments metodològics** com **accions concretes** que poden ser útils per a l'organització i desplegament del nou Pla Comarcal de Joventut. Aquestes propostes connecten especialment amb l'**Objectiu Estratègic 1 del Pla Comarcal 2021–2025**, orientat a acompanyar els i les professionals perquè puguin actuar des d'una òptica preventiva i interseccional, especialment en l'àmbit dels serveis i equipaments locals de joventut.

D'una banda, **les orientacions metodològiques** assenyalen la importància de reforçar el treball col·laboratiu i la construcció compartida de coneixement i eines. Es proposa donar continuïtat i més estructura a espais de trobada entre municipis, impulsar una comunitat tècnica comarcal, sistematitzar bones pràctiques i revisar els objectius des d'una mirada compartida.

D'altra banda, també es formulen **propostes d'acció**, com ara l'ampliació o creació de serveis compartits (en àmbits com la igualtat, l'orientació o la salut emocional), l'enfortiment dels recursos d'informació comarcals, el suport a iniciatives de participació juvenil o la creació d'eines transferibles per a municipis amb menys recursos tècnics.

En el pla anterior, l'Objectiu Estratègic 1 es concretava en la línia 1 de treball: **Xarxa #MaresmeJove. Suport a la gestió i dinamització de serveis i equipaments juvenils**. Amb l'objectiu de fer el nou pla més operatiu i més fàcil de desplegar i

avaluar, es proposa **reorganitzar les accions previstes en blocs més específics**, estructurats a través de tres línies complementàries:

- **Línia 1. Suport tècnic i capacitat municipal**
Per agrupar les accions de formació, acompanyament, transferència metodològica i suport a la planificació i gestió dels serveis locals de joventut.
- **Línia 2. Governança comarcal i acció compartida**
Per desenvolupar espais de coordinació estables, promoure el treball conjunt entre municipis, facilitar la connexió amb altres àrees del Consell Comarcal i fer el seguiment col·lectiu del pla.
- **Línia 3. Serveis i projectes compartits entre municipis**
Per estructurar aquelles iniciatives que tenen sentit en clau supramunicipal, especialment en els àmbits menys coberts actualment, com salut emocional, igualtat, orientació o participació juvenil.

D'altra banda, **l'Objectiu Específic 2 (OE2)**, vinculat a les **competències delegades en matèria de lleure educatiu**, s'ha desplegat a través d'una línia de treball específica i relativament estable, que s'espera mantenir en el nou pla.

Aquestes línies no volen ser un esquema tancat, sinó una proposta organitzativa flexible pensada per facilitar el disseny del pla d'acció, millorar la planificació i fer més viable el seguiment i l'avaluació posterior. Alhora, són coherents amb les orientacions del **Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2030**, que aposta per un sistema públic de joventut més estructurat, corresponsable i connectat amb les realitats territorials.

6.2. Revisió del marc estratègic: visió, valors i objectius

Amb vista a la formulació del nou Pla Comarcal de Joventut 2026–2030, **es proposa aprofitar el procés per revisar i clarificar l'estructura estratègica del pla**, tot definint millor com s'articulen la visió, els objectius i les línies d'actuació. Aquesta revisió no ha de suposar una reformulació extensa ni un procés participatiu ampli, sinó una tasca de reflexió interna que permeti reforçar la coherència i la claredat del pla.

Un primer pas pot ser la revisió de la **visió**, entenent-la com l'horitzó compartit cap al qual s'orienta l'acció comarcal. Es recomana que la formulació sigui clara,

breu i realista, i que ajudi a fer tangible el sentit del pla. A tall d'exemple, una visió possible podria ser:

"Construir un sistema comarcal de joventut que actui com a marc de suport, coordinació i impuls a les polítiques locals, amb l'objectiu de garantir que totes les persones joves del Maresme puguin accedir a serveis de qualitat, participar en la vida col·lectiva i desenvolupar els seus projectes vitals en condicions d'equitat i reconeixement."

Un cop definida la visió, i definides unes línies de treball, **els objectius específics haurien de concretar-la d'una manera operativa i realista**, tenint en compte tant les capacitats tècniques del Servei Comarcal de Joventut com les demandes recollides en el procés de diagnosi. Es recomana evitar formulacions genèriques i centrar-se en objectius assolibles i mesurables, que puguin orientar les línies d'actuació i facilitar l'avaluació posterior.

Finalment, **incorporar un conjunt acotat de valors o principis rectors** pot ajudar a guiar tant la selecció com la implementació de les accions. Aquests valors haurien d'actuar com a criteris de coherència i poden inspirar-se, per exemple, en els següents:

- Equitat territorial
- Corresponsabilitat i treball col·laboratiu
- Connexió amb altres polítiques públiques
- Reconeixement de la diversitat juvenil
- Proximitat, adaptabilitat i sostenibilitat

Aquest exercici de revisió estratègica pot reforçar el valor del pla com a eina de treball col·lectiu i facilitar la seva aplicació en un context de recursos limitats, sempre buscant l'eficiència i el màxim impacte territorial.

6.3. Orientacions per a la formulació del pla d'acció

El pla d'acció és la peça central per fer operatiu el Pla Comarcal de Joventut 2026–2030. És el que ha de traduir els objectius específics en accions concretes, calendaritzades i assignables, i per tant, és el que dona forma real al desplegament del pla al territori.

Per garantir-ne l'eficàcia, es proposa que la formulació de les accions es basi en quatre criteris clau:

- **Coherència estratègica:** cada acció ha d'estar estretament alineada amb un o més objectius del pla, de manera justificada. Aquesta connexió ha de ser explícita, per evitar que el pla es converteixi en una suma d'iniciatives aïllades o desvinculades de la seva orientació general.
- **Intencionalitat definida:** les accions han de respondre a una finalitat clara. Cal evitar formulacions vagues o amb poc recorregut operatiu. Expressar la intenció ajuda a determinar què es vol aconseguir amb l'acció, a orientar-ne el disseny i a facilitar-ne l'avaluació posterior.
- **Aplicabilitat realista:** totes les accions han de ser factibles de portar a terme amb els recursos i les capacitats disponibles o previsibles. Cal tenir present tant el context intern del Consell Comarcal com la implicació o disponibilitat dels municipis en aquelles accions que requereixen col·laboració. Aquesta mirada realista ajuda a reduir desajustos entre planificació i execució.
- **Temporització i priorització:** es recomana introduir criteris que permetin ordenar les accions al llarg del període del pla. Pot ser útil identificar quines accions són prioritàries, quines són recurrents i quines podrien quedar condicionades a la disponibilitat de recursos o a la resposta municipal. Aquesta temporització pot facilitar una implementació progressiva i eficient.

El pla d'acció hauria de construir-se com una eina de treball clara, àgil i útil, que no només orienti l'activitat del servei comarcal, sinó que també faciliti el diàleg amb els municipis, la planificació interna i el seguiment continuat del pla.

6.4. Governança del pla comarcal: estructura i funció

Una de les millores que es proposa per al nou Pla Comarcal de Joventut 2026–2030 és **descriure de manera clara i funcional el model de governança del pla**, tot establint una estructura senzilla però útil per orientar, coordinar i sostenir el desplegament de les accions al llarg del període.

Aquesta governança ha de reforçar el paper del Consell Comarcal com a responsable del pla i, alhora, permetre una articulació adequada amb els municipis, especialment en aquells àmbits que requereixen cooperació o acció compartida. No es tracta de crear nous òrgans, sinó de **formalitzar millor els espais i circuits que ja funcionen o poden tenir un paper estratègic dins del pla**.

Un primer pas és **determinar amb claredat les responsabilitats i funcions associades a la implementació del pla**, tant dins del propi servei comarcal com en relació amb els ajuntaments. Algunes d'aquestes funcions poden incloure, per exemple:

- El seguiment intern de l'execució de les línies d'actuació.
- L'impuls i la facilitació d'espais de coordinació o treball conjunt.
- L'assessorament o suport tècnic a municipis en determinats àmbits.
- L'organització d'accions de retorn i valoració col·lectiva del pla.

També es proposa **fer explícit el paper dels espais existents o dels que es puguin crear en el marc del nou pla**, i definir si han de tenir funcions operatives, de contrast, d'intercanvi o de proposta. Cada espai hauria de tenir definits, d'entrada, la seva funció principal, la seva composició i la periodicitat o condicions en què s'activa.

Un altre aspecte a tenir en compte és **com incorporar accions noves al pla o modificar les existents**. Atès que la realitat del territori pot canviar i que poden sorgir necessitats o oportunitats no previstes inicialment, caldria **preveure un circuit àgil i clar per fer propostes, contrastar-les i incorporar-les formalment** si s'escau. Aquest procés pot canalitzar-se a través dels espais tècnics comarcals, amb validació interna per part del servei, i hauria de garantir que qualsevol modificació sigui coherent amb els objectius i criteris del pla.

La governança del pla no ha de ser una estructura rígida, sinó **una eina que doni claredat als rols i als circuits de treball**, i que ajudi a sostenir la continuïtat, la coherència i la coordinació de les actuacions en un marc de corresponsabilitat. Amb un bon encaix intern i una relació fluïda amb els municipis, aquest model pot facilitar que el pla sigui realment una eina útil i viva durant tot el període 2026–2030.

6.5. Seguiment i avaluació: sistematització i millora contínua

Per garantir la utilitat del Pla Comarcal de Joventut 2026–2030 com a eina de gestió i millora, **es proposa definir un sistema de seguiment i avaluació senzill, assumible i vinculat a la pràctica quotidiana del servei**. Més enllà de registrar l'execució, aquest sistema ha de servir per orientar l'acció, identificar bones pràctiques, detectar dificultats i fer ajustaments quan calgui.

Es recomana recollir **indicadors bàsics de seguiment** vinculats a les accions previstes, que permetin visualitzar el seu grau d'execució i facilitar una primera lectura quantitativa del pla.

Tanmateix, i més enllà de poder comptar amb indicadors de resultat o d'impacte, el component més rellevant hauria de ser la **valoració tècnica qualitativa de les accions**, a partir de reunions internes documentades que permetin revisar regularment el desenvolupament del pla. Aquestes sessions haurien de fer-se amb una periodicitat raonable (per exemple, un o dos cops l'any) i basar-se en preguntes com:

- **Què ha funcionat i per què?**
- **Què no ha funcionat i per què?**
- **Què podem millorar?**

Aquest enfocament permet posar el focus en l'aprenentatge, no només en el control, i generar coneixement útil per al propi servei i per als municipis. També pot servir de base per a espais de retorn compartit, si s'escau, i per alimentar processos de planificació futurs.

En conjunt, el sistema de seguiment i avaluació ha de ser **una eina al servei de la millora contínua**, no una càrrega addicional. Per això es recomana que s'integri dins dels circuits habituals de treball i que es documenti de manera sintètica, però sistemàtica.

